A°. 1835. N°. 104.

ZONDAG DEN 27sten DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Buckleburij*, Kapt. T. Gregory, van Nickerie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten van October* 1835.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 22 *October*.

Men meldt uit Zoelmon dd. 17 October: Gisteren namiddag heeft er een treffend voorval aan het Bensichemsche veer plaats gehad. Dirk de Vree, knecht bij den stalmeester Bossehaart te Utrecht, kwam met zijne huisvrouw, in een rijtuig van zijnen meester, van Tiel. Met dit rijtuig, bespannen met twee paarden, in de gierpont gereden zijnde, plaatste hij hetzelve vooraan, daar er te gelijkertijd nog drie vrachtwagens moesten overgebragt worden. De paarden kwamen zoodoende met de voorpooten op de brug van de pont te staan. Zijne huisvrouw met hem van het rijtuig gestapt zijnde, plaatste zich met een meisje aan de regterzijde naast de paarden op de brug. Bij het inrijden van den derden vrachtwagen schijnen de paarden van Bosschaart geschrikt te hebben, althans zij sprongen eensklaps van de hand uit over den brugboom in de rivier en rukten in die vaart de huisvrouw van de Vree mede. In het water gestort, greep deze zich aan het boord der pont. De beide paarden waren met den kop en voorlijf in de rivier en met de achterpooten op den boom der brug hangende. De vrouw bevond zich met haar hoofd tusschen de achterpooten. In dien gevaarvollen toestand, had de zoon van den veerman Otto Mol, Gerardus geheeten, oud zeventien jaar, die het veer bediende, de tegenwoordigheid van geest en den moed om zich daar tusschen te werpen, de vrouw te grijpen en bij de hand vast te houden. Maar de paarden deden de hevigste rukken om los te komen, en bragten in deze worsteling de ongelukkige vrouw verscheiden hoefslagen toe. Deerlijk gewond, geheel bedwelmd en met bloed overdekt, hing daar nu de ongelukkige, aan de hand van haren man, die haar mede gegrepen had, en aan de hand van den genoemden jongeling, tusschen de voortdurend hevig worstelende paarden in. Er was geene mogelijkheid om er haar tusschen uit te trekken, en het scheen dus geschapen, dat zij door dezelve zou verpletterd worden. Wanhopige toestand! De man beseft dit, bij snijdt de strengen of reepen der tuigen door, en roept den wakkeren Gerardus Mol, die de vrouw nog steeds bij de hand vasthield, toe: »In Gods naam laat ze los, »als ze dan toch omkomen moet, laten de »paarden haar dan niet meer martelen, »welligt komt ze aan de andere zijde der »brug door en dan kunnen wij haar grij»pen." De jongeling dankt eren zoo, laat de vrouw los, ijlt naar de andere zijde der brug en heeft het geluk de drenkelinge, welke, door den sterken stroom voortgestuwd, toen juist boven komt, te grijpen en vervolgens met behulp van haren man in de pont te trekken. — De overige passagiers en voerlieden stonden daar als versteend en dat niemand hunner ter hulp toeschoot, was dan ook de oorzaak: dat een der paarden verdronk.

De lijderes werd dadelijk naar het veerhuis gebragt, hoogst deelnemend van het noodige voorzien, voorloopig zoo goed mogelijk aan het hoofd, waaraan zij verscheidene en zware wonden bekomen had, verbonden, en vervolgens te bed gelegd. Er wordt een geneesheer geroepen om haar verder te behandelen. Deze vond haar niet geheel hopeloos, en heden verneemt men nader, dat er allezins uitzigt is op hare genezing en herstelling.

Dit voorval kan strekken ter waarschuwing, om bij het overvaren van wateren en rivieren zich niet voor rijtuigen paarden of andere dergelijke dieren te plaatsen; maar als deze zich in het vaartuig bevinden, steeds achterin te gaan en te blijven.

BREDA. — De *Noordsche Bij* behelst een schrijven uit Kostroma, waarin berigten gegeven worden omtrent *Juan Ssuszanin*, den landman, voor wien thans een gedenkteeken zal opgerigt worden en die door zijne trouw en standvastigheid, den Czaar *Michael Feodorowitsch*, den stamvader van het Keizerlijke Huis, onder welks schepter Rusland zich sedert meer dan twee eeuwen bevindt, gered heeft: »Toen *Michael Feodorowitsch*, nog onbekend met zijne te Moskou gedane verkiezing tot Czaar, met zijne moeder eenzaam te Kostroma op zijn erfleefde, wilde eene woeste bende der alstoen in Rusland rondtrekkende Polen, die daarvan berigt ontvangen had, de Russen in verwarring brengen, den verkozen Czaar opligten, hem gevangen naar Polen vervoeren of vermoorden. Toen zij geheel stil het Romanowsche landgoed genaderd en niet verre van het vlek Domnina verwijderd waren, heilden de Polen eenen aldaar woonachtigen boer, een oud man, aan, vraagden hem uit, omtrent den weg naar het landgoed, en of *Michael Romanow* er zich bevond. Deze grijsaard was *Iwan Ssuszanin*. Zijnen onvermijdelijken ondergang te gemoet ziende, nam hij voor altoos afscheid van de zijnen, verklaarde zich vervolgens bereid de sluipmoordenaars den weg naar het Romanowsche landgoed te wijzen, en voerde ze door diepe sneeuw in een digt bosch, op zijwegen, opzettelijk in een geheel tegengestelde rigting ver van hun doelwit af. Eindelijk merkten de Polen de misleiding; zij geraakten in woede en pijnigden *Ssuszanin*; maar noch martelingen, noch doodelijke slagen konden den groothartigen grijsaard aan het wankelen brengen. Hij gaf onder folteringen den geest; maar *Michael* was gered. Lieden, die *Ssuszanin* vooruit gezonden had, waarschuwden dezen voor het gevaar; de moeder wist zich met haren jongen zoon in Kostroma te verbergen, waar zij de onverwachte tijding van zijne verkiezing tot Czaar ontving. — *Michael Feodorowitsch* schonk vervolgens aan *Ssuszanins* schoonzoon, *Bagdan Ssobinin*, de helft van zijne geboorteplaats, en gaf hem later in stede daarvan tot schadeloosstelling het land Korobowo in altijddurend bezit, met bevrijding van alle boerenlasten. Dit voorregt genieten nog tot den huldigen dag de ingezetenen van Korobowo, die deswege den naam van vrijboeren dragen. — De stoffelijke overblijfselen van den held, den martelaar *Ssuszanin*, werden in het Ipatiewsche klooster te Kostroma plegtig begraven; maar de plaats, waar de stof van den brave rust, is niet meer naauwkeurig bekend.

Meening.

De Keizer van Oostenrijk heeft eene grootmoedige daad gedaan in het verleenen van vergiffenis aan een aantal staatsmisdadigers, die, onderling verbonden in naam van het *jeugdige Italië*, niet minder op het oog gehad hebben dan de omkeering van de schoonste streken van Europa, om er de verwoesting in plaats van welvaart en wanorde in plaats van orde en rust te brengen. De toelating, om zonder verlies van eigen goederen, naar een ander werelddeel te gaan, en daar de vrijheid en een nieuw vaderland te zoeken, in stede van een deel huns levenstijds in de gevangenis te slijten, doet genoegzaam zien, dat het den grootmoedigen monarch minder te doen is om te straffen, dan wel om de rust der aan zijne zorg toebetrouwde onderdanen in overeenstemming te brengen, met hetgeen de geschondene wet en orde vorderden, en wat de menschelijkheid ook jegens misdadigers voorschrijft. Het zoude wenschelijk zijn, dat Lodewijk Philips aan den wensch der welgezinden in Frankrijk voldeed, en zijn staatsbeleid daarmede wist overeen te brengen, zoodat ook hij eene vergiffenis verleende aan de wegens staatsmisdrijven veroordeelden; hoewel het niet te ontkennen valt, dat de keuze eener verbanning van het vaderland of het blijven in gevangenschap, voor sommigen te zacht, voor velen te hard is. Het omvandigmenten der gevangenen van het kasteel van Ham zoude meer dan billijk zijn: deze ongelukkigen hebben te jammerlijk geboet voor verkeerden raad, die in vele opzigten te vergeefelijken was; doch, zoo zij al gedwaald hebben in staatkundige aangelegenheden, zij waren geene misdadigers, en de wet bestond niet, krachtens welke men hen veroordeeld heeft, en hun eene ongehoorde straf heeft opgelegd. — Het is ons wel eens voorgekomen, alsof hier en daar in sommige zinsneden van het *Journal des Débats* voorkomende het strenge oordeel over die ongelukkigen het medelijden heeft gaande gemaakt, en tot tegenovergestelde denkbeelden heeft gewekt.

ADVERTISSEMENTEN.

De Plantaadje *CLEMENSBURG, GEBOUWEN, SLAVEN* en daarnaast gelegen en in cultuur zijnde *KATOEN-GROND*, vroeger behoord hebbende aan de Plantaadje *Vriesenburg*, gelegen in de *Motkreek* in 't opvaren, tusschen de Plantaadje *Mondesir* en verlaten Grond van de Plantaadje *Visschershaven* benevens de daarbij behoorende *GRONDEN* van de verlaten Plantaadje *Saxen*, gelegen in het gedolven kanaal van *Tapoeripa*.

De bewijzen van eigendom en inventarissen, zullen op zijn tijd bij gemelden Vendumeester ter *visie* liggen, en nader informatie te bekomen bij den ondergeteekende.

Paramaribo den 24 December 1835.

JAN DE JAGER Ez. qq.

Mengelwerk.

HET GRAF VAN VIRGILIUS.

Virgilius vertegenwoordigt den letterkundigen roem van het oude Rome, even als Julius Cæsar deszelfs heldendeugden en Augustus deszelfs staatkundig genie vertoont. De roem van Virgilius is een der zuiverste en best bewaarde van de oudheid; die tijd, die de steenen figuren der op de zegebogen afgebeelde natiën niet heeft gespaard, heeft geen vers uit de Georgica of de Aeneïde uitgewischt, en beter nog dan zijn vriend Horatius, had Virgilius kunnen uitroepen: »Ik heb een gedenkteeken opgerigt, duurzamer dan staal." Zijn naam is in dierbaar en geheiligd aandenken gebleven even als elk zijner verzen. De schoonste steden van Italie zijn er trotsch op, wanneer zij herinneren kunnen, dat Virgilius haar bemind, bewoond of zelfs slechts genoemd heeft, en de overleveringen toonen, als ware het, nog het spoor zijner voeten op dezen zoo veel bewandelden grond. Onderscheidene eeuwen na zijnen dood (in 1227) noemden de bewoners zijner [illegible] hem vorst en Heer, en vertoonden zijne beeldtenis op hunne munten, wapenen en vaandels. Ten huidigen dage nog ontvangt geen der prachtige gedenkteekenen, welke Italie in zoo groote menigte bezit, eene zoo algemeene hulde als een eenvoudige hoop steenen, die misschien nimmer de asch van Virgilius bevat heeft, maar welke de geschiedenis met den naam zijns grafs bestempeld heeft.

Op den weg van Napels naar Puzioli verheft zich een berg, van wiens top de natuur zich aan het oog zoo prachtig en liefelijk vertoont, dat die plaats in het Grieksch de rust der droefheid (Pausilippe) genoemd werd, alsof het onmogelijk ware dat, bij dit prachtig gezigt, de hevigste smart niet een oogenblik ophield. De Romeinen, aangevuurd door dat stoutmoedige ongeduld, hetwelk in [illegible] meer voedsel vond, groeven dezen berg van onderen geheel door. Vijftig voet hoog en dertig voet breed, strekt zich dit onderaardsche gewelf, met de lava van den Vesuvius bestraat, uit over eenen afstand van vijfhonderd roeden. In de maanden Februarij en October verschijnt de zon aan een der uiteinden niet grooter dan eene ster, en hare heldere stralen dringen, (als eene schitterende lijn) door het weifelende licht, dat de hier en daar in het gewelf gemaakte openingen verspreiden. Het verbaasde oog ziet hier dus vereenigd eene schoone schepping van 's menschen handen en een prachtig gewrocht der natuur: geen van beiden echter lokt de eerste bewondering des reizigers; in de eerste plaats zoekt en groet hij een' edelen bouwval, die zich onder de grot bevindt, en deze bouwval is het graf van Virgilius. Nergens misschien vindt men een sterker blijk van het vermogen dier gewijdheid, welke eenen grooten naam hecht aan al hetgeen met dien naam in verband staat.

Naauwelijks vijftien voet hoog en in de gedaante van een gewelf, had dit gedenkteeken nimmer eenige stoutheid in deszelfs geheel noch sierlijkheid in deszelfs vorm; deszelfs uiterlijke heeft niets bekoorlijks, niets sprekends. Het draagt geen ander blijk van deszelfs bestemming dan eenige dier kleine nissen, waarin de Romeinen de doodsurnen plaatsten, en welke men, om derzelver overeenkomst met de voor de duiven bereide nesten in de duivenhokken, naderhand *Columbaria* genoemd heeft. Een ruwe, door eenen moestuin heen gehouwen, trap voert naar het monument, welks zwaar voetstuk allengskens in den grond gezakt is, terwijl de zijden onder de ineengevlochtene twijgen der woekerplanten verborgen zijn. Zoodanig is het eenvoudige uiterlijke van het graf van Virgilius voor hem, die hetzelve beschouwt zonder daarbij eene herinnering voor den geest te halen; maar de naam alleen van Virgilius verspreidt over en rondom hetzelve een onuitsprekelijk dichterlijk gevoel, eene onbeschrijfelijke zachtheid en harmonie.

Wel is dit nederige graf geschikt voor dien snedigen Virgilius, die in de winkels zich verborg, om de toejuichingen der volksmenigte te ontvlugten. De boschrijke en landelijke streek schijnt door de natuur bestemd te zijn tot de rustplaats van hem, die eene pachthoeve tot wieg, en herders tot speelgenooten had, en die dikwijls met verrukking het hof van Augustus ontsnapte om eene poos al het aangename van het landleven te smaken. Men ziet met genoegen de groote groeikracht van het zuiden zich in duizenden boompjes, planten en gewassen rondom de laatste rustplaats van den verliefden zanger der natuur vertoonen; het bekoort den aanschouwer, de bij aan het oor van den schrijver van Georgica te hooren gonzen; men ziet gaarne eenen groenen eikenboom zijne schaduwe verspreiden over dit vreedzame tooneel, en men weet er Augustus dank voor, dat hij de ziel des dichters begrepen en zijne asch geschonken heeft aan die landstreek van Napels, die altijd tegenwoordig aan zijnen geest, altijd dierbaar aan zijn hart was. »Er is," zegt Mad. de Stael, »zoo veel kalmte en pracht in het gezigt, dat men van den top van den Pausilippe geniet, dat men geneigd is te gelooven, dat Virgilius zelf er zijn graf gekozen heeft."

De geest van twijfeling en kritiek heeft aan den Pausilippe dezen zijnen roem willen ontnemen; doch vermogt niets tegen de behoefte, welke alle eeuwen gevoelden om hare bewondering voor Virgilius aan den dag te leggen. De nakomelingschap had, om het zoo uit te drukken, een graf van Virgilius noodig, en zoude er, zeker een nieuw uitgedacht hebben, indien dit haar was komen te ontvallen. Een Romeinsch geschiedschrijver uit de vierde eeuw heeft geschreven, dat de overblijfselen van Virgilius, op bevel van Augustus naar Napels gebragt, op den weg naar Puzioli, eer men aan den tweeden mijlsteen komt, bijgezet werden. Andere kronijkschrijvers van lateren tijd verhalen, dat zij de doodsurne gezien hebben, die de asch des dichters bevatte. Buitendien bestaat er echter nog een zinnebeeldige gedenkteeken, hetwelk iedere eeuw aan de opvolgende overmaakt. Een laurierboom, door toeval of door de gelukkige gedachte van eenigen onbekend gebleven pelgrim, verhief zich aan den voet van het graf van Virgilius. Sedert dien tijd is deze laurierboom, bewaard door den eerbied der wereld, nimmer verwelkt. Telkens wanneer hij begon te kwijnen stond hij weder groen en bloeijend op als de fabelachtige boom, dien Virgilius zelf bezongen heeft. Deze vrome zorgen geschieden dikwijls door onbekenden, maar somtijds door beroemde handen. Onderscheidene geslachten van laurierboomen waren reeds verloopen, toen in het midden der veertiende eeuw Petrarcha, door Robert, Koning van Napels, derwaarts geleid, deze treffende hulde van het genie aan het genie kwam bieden.

Twee eeuwen later leefde deze laurierboom nog, toen de vader van den Hertog van Alva, de hardvochtige en sombere Onderkoning van Napels, Pieter van Toledo, zijnen hoogmoed voor de nagedachtenis eens dichters vernederde. De jonge en schoone laurierboom, die thans bij het graf prijkt, is door de hand van Frankrijks geliefkoosden huidigen dichter Casimir Delavigne, geplant. De bladeren van den laurierboom van Virgilius zijn te allen tijde als kostbare reliquiens beschouwd geworden, en elk reiziger brengt daarvan een takje mede. Voorts komt sedert achttien honderd jaren geheel Europa zijnen naam schrijven op het graf van Virgilius. Zelfs de sprookjes en het bijgeloof des volks ten opzigte van den Pausilippe zijn belangwekkend, en men wil den Napolitaan niet gaarne van zijne dwaling terugbrengen, wanneer hij verhaalt, dat de grot in den berg van Virgilius gegraven is door de tooverkracht des dichters.

DE GROOTE KASTANJEBOOM VAN DEN ETNA.

De volgende beschrijving van dezen merkwaardigen boom vinden wij in een artikel over den berg Etna, getrokken uit eene thans te Londen uitgegeven wordende Encyclopedie: »Hij *schijnt* te bestaan uit vijf groote en twee kleinere boomen, welke, doordien al de schors en stammen naar buiten gebogen zijn, beschouwd werden als oorspronkelijk een' enkelen stam te hebben uitgemaakt. De grootste stam heeft acht en dertig voet in omtrek, en de omtrek van alle vijf, gemeten even boven den grond, bedraagt honderd drie en zestig voet; hij heeft nog een digt gebladerte en vele kleine vruchten, hoewel het hart van den stam vergaan is, en een weg door het midden van denzelven heen loopt, breed genoeg om twee koetsen naast elkander door te laten. In de middelste holte is eene kleine hut gebouwd tot gemak van diegenen, welke kastanjes komen plukken en bewaren.

»De inboorlingen noemen dezen boom den oudsten boom der aarde. Uit hoofde van den vergevorderden staat van verval, is het onmogelijk op de gewone wijze van rekenen den ouderdom dezes booms te begrooten; door namelijk de allengsche kringen van den jaarlijkschen groei te tellen; en derhalve kan met geenen graad van juistheid eene naauwkeurige gissing naar dien ouderdom worden gemaakt. Intusschen is het geenszins onwaarschijnlijk, dat dezelve reeds eenige duizenden jaren telt. Adanson heeft dezen maatstaf eenen Baobab-boom in Senegal onderzocht, en uit zijn onderzoek opgemaakt, dat deze boom den ouderdom van vijf duizend een honderd en vijftig jaren had bereikt; en De Candolle gelooft, dat vermoedelijk de vermaarde Taxodium von Chapultopec in Mexico (*Cupressus desticha*, Linn.), welke honderd zeventien voet in omtrek heeft, nog ouder is."

Indien het waar is, dat onze Kastanjeboom niet een enkele, maar eene verzameling van boomen is, dan zoude men zich over deszelfs omvang niet meer behoeve te verwonderen. Brydone, die denzelven in 1770 onderzocht, zegt: »Ik beken, dat ik geenszins met deszelfs voorkomen getroffen was, daar dezelve mij toescheen niet een enkele boom maar een bosch van vijf verschillende boomen te zijn. Toen wij aan onze gidsen deze aanmerking maakten, verzekerden zij ons eenparigdijk, dat volgens de algemeene overlevering en zelfs getuigenis des lands al de vijf gedeelten eens in eenen enkelen stam vereenigd waren geweest; dat hunne grootvaders zich zulks nog zeer wel wisten te herinneren, dat de boom toen als de roem van het bosch beschouwd, en van alle kanten bezocht werd; maar dat hij nu reeds sedert vele jaren tot den staat was vervallen, waarin hij zich thans bevindt. Wij begonnen denzelven thans met meerdere oplettendheid te onderzoeken en vonden wezenlijk eenige teekenen, die het gevoelen bevestigden, dat deze vijf stammen eens eenen enkelen boom hadden gevormd. De opening in het midden is thans uitermate groot, en er is werkelijk een goed geloof noodig, wanneer men ons verhaalt, dat eene zoo groote ruimte eens door eenen enkelen boom is bedekt geweest. Intusschen is er geen schijn van bast op de bakken van binnen, die tegenover elkander staan. Sedert werd mij door den Canonico Ruperto, een schrander geestelijke uit de onmiddellijke nabijheid dezer plaats, verhaald, dat hij zich eens de kosten had getroost om den grond rondom den *Castagno di cento cavalli* te doen opgraven, en hij verzekerde mij bij zijne eer, dat hij al de stammen onder den grond aan eenen enkelen wortel vereenigd gevonden heeft."

Houel, in zijne »Voyage Pittoresque des Iles de Sicile", deelt eene afbeelding van dezen boom mede. Hij schijnt zich groote moeite gegeven te hebben om te onderzoeken, of er slechts één stam bestond, en tot de volle overtuiging te zijn gekomen, dat de schijnbare verdeelingen veroorzaakt zijn geworden, deels door den, alles vernielenden tijd, en deels door de boeren die daarvan gedurig brokken hout en bast uithakten, om zich daarmede aan hunnen haard te verwarmen.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.